

Kroonika

Akadeemilises Rahvaluule Seltsis

26. jaanuaril said pidulikul kõnekoosolekul sõna Eda Kalmre, Ergo-Hart Västriku, Aado Lintrop ja Eerik Leibak. Ettekannete järel tähistati Mall Hiimäe 80. sünnipäeva.

16. veebruari kõnekoosolekul kõneles Mari-Ann Remmel: “Kuidas portreeterida kohta? Nabala peegeldused pärimuses”.

2. ja 3. märtsil toimus ARSi kaaskorraldamisel Voore puhkekeskuses Eesti folkloristide 12. talvekonverents “Folkloor ja avalikkus”.

23. märtsil esinesid kõnekoosolekul Riho Viik (Folkloor ja avalikustuv kavalusmenetlus) ja Pille Kippar (Pühendusega raamat minu riulil).

Katre Kikas

Eesti Rahvaluule Arhiivis

30. novembril ja 1. detsembril 2016 toimus rahvusvaheline regilaulukonverents “Regilaulu seitse nahka: vaateid regilaulule mitmest küljest”. Konverentsil osales 15 ettekandjat Eestist ja Soomest. Kirjandusmuuseumist esinesid ettekannetega Aado Lintrop (*Toompealt tuleb Toomas poega*. Kuidas suhestub vana rahvalaul regilauluks nimetatud uusloominguga), Andreas Kalkun (*Linikpää, leelotagõ!* Kaetud peaga naiste hääled), Kanni Labi (Noorte korjatud vanad laulud – Narvast ja Vaivarast või mujalt), Ruth Mirov (Kuri kodu. Ühe Vaivara regilaulu analüüs), Kristi Salve (Laiuse lepad, linad ja laulud), Janika Oras (Rütmimängud ja keeleloogika. Seto regilaulu värsimöödust). Esitleti kaht väljaannet: Ingrid Rüütel esitles raamatut “Muhumaa laule ja lugusid”, Eda-Kai Simmermann väljaannet “Väike Kannel” ning Tartu Ülikooli arvutiteaduste tudengid Raina Liiva ja Joosep Hook tutvustasid õppetöö raames valminud kaardirakendust ERA regilauluandmebaasile. Konverentsi korraldasid Mari Sarv ja Liina Saarlo.

3. detsembril 2016 tunnustati Eesti Rahva Muuseumis Maavalla hiite fotovõistluse 2016. aasta võidutööde autoreid. Eesti Rahvaluule Arhiivi poolt välja pandud ning valitud pärimuse eriauhinna sai Marek Laimetsa foto Prandi silmaallikast.

6. detsembril 2016 kuulutati Kadrioru kunstimuuseumis pidulikult tseremoonial välja Aadu Luukase 2016. aasta missioonipremia laureaadid Ingrid Rüütel ja Arnold Rüütel, tunnustati Ingrid Rüütli teeneid Eesti rahvakultuuri edendamisel ja säilitamisel.

12. ja 13. detsembril 2016 toimunud Eesti-uuringute Tippkeskuse aastakonverentsil ja Kreutzwaldi päevade 60. konverentsil “Suuline ja kirjalik kultuuris: põimumised ja pörkumised” pidas ERAst ettekande Kärri Toomeos-Orglaan (Seto jututraditsiooni suulise ja kirjaliku kultuuri piirimail).

15. detsembril 2016 tunnustati Tallinnas Eesti Teaduste Akadeemia saalis üliõpilaste teadustööde riikliku konkursi parimaid. Lona Pälli magistritöö “Ökosemiootiline vaade keskkonna modelleerimisele eesti kohapärimuses Kakerdaja rabaga seotud pärimuse näitel” (2016) pälvis ühiskonnateaduste ja kultuuri valdkonnas II preemia.

17. detsembril 2016 toimus Muhumaal Liiva külas Muhu Põhikoolis Ingrid Rütüti raamatu “Muhumaa laule ja lugusid” (raamatusarja “Mis on jäänud jälgedesse” II osa) esitlus.

21. detsembril 2016 osalesid Medica XI seminaril Eesti Kirjandusmuuseumis ERAst Ave Goršič (Rahvameditsiini kogumise-uurimise ajalugu) ja Anu Korb (Ida-Siberi Minussinski piirkonna eestlaste ravitsejad, haigusseletused ja ravivõtted. Traditsioonimuutused ja kogumiskontekst).

9. jaanuaril avati Mall Hiimäele pühendatud näitus “Folklorist ja fotoaparaat” Eesti Kirjandusmuuseumi trepigaleriis, näituse koostas Aivo Põlluäär.

14. jaanuaril alustas Jüri Metssalu Eesti Kohapärimuse Keskuse kohapärimuse kursusega Raplas. Kursuse käigus valmib igal osalejal uurimus 1–3 küla pärimuspaikadest, viiakse läbi juhendatud arhiivi- ja välitööd, oktoobris toimub ettekandepäev.

24. jaanuaril pidas Jaanika Hunt Miina Härma Gümnaasiumis antropoloogia vabaaine raames loengu “Sissejuhatus surmakultuuri”.

26. jaanuaril tähistas Akadeemiline Rahvaluule Selts Mall Hiimäe 80. sünnipäeva piduliku kõnekoosolekuga. Esinesid Eda Kalmre (Ühest rahvalikust ballaadist. Rahvalaul ja -jutud Sambla Anust), Ergo-Hart Västrik (Metsik ja muud kujud 20 aastat hiljem), Aado Lintrop (Kosmogooniline hari ja selestiline kiik) ning Eerik Leibak (Miks on lindudel sellised nimed?). Esitleti Reeli Reinausi koostatud raamatut “Igal lapsel oma õnn. Sünniuskumused” ning Mall Hiimäe “Väike linnuraamat rahvapärimusest” teist trükki.

5. veebruaril toimus Jüri Metssalu juhtimisel pärimusmatk Juuru kihelkonnas Kolgu rabas.

6. veebruaril kuulutati välja Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali auhindade nominendid, esseistika kategoorias nomineeriti Aado Lintropi teos “Loomisaja laulud. Uurimusi eesti rahvalaulust” (ERA toimetused, 35).

9. veebruaril pidas Helen Kõmmus koos Tuule Kanniga Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kandlepäeval ettekande Igor Tõnuristi tegevusest kandleuurijana.

11. veebruaril esines Ingrid Rütütel ettekandega “Igor Tõnurist – pillimees, uurija ja õpetaja” Igor Tõnuristi juubeliõhtul folkloorinõukogus.

13. veebruaril Eesti Kirjandusmuuseumis toimunud teksti- ja andmekaeve koosolekul andis Mari Sarv ülevaate Eesti Rahvaluule Arhiivi digitaalsetest andmekogudest.

15. veebruaril avati Kalamaja lastemuuseumis Miiamilla koostöös Eesti Kirjandusmuuseumiga valminud nukunäitus “Muinasjutu-vanaema jutulõngakera”. Näituse koostas Tuuli Silber, saatetekstid koostasid Risto Järv ja Piret Päär.

16. veebruaril esines Mari-Ann Remmel Akadeemilise Rahvaluule Seltsi ettekandekoosolekul ettekandega “Kuidas portreeterida kohta – Nabala peegeldused pärimuses”.

16. veebruaril toimus Tartu Kunstimuuseumis Anna-Stina Treumundi näitusel “M-i märg unenägu” Andreas Kalkuni ja kunstikriitik Rebeka Põldsami avalik vestlusring armastusest ja seksuaalsusest eesti elulugudes.

17. veebruaril tutvustas Lona Päll koos Maarja Holloga (EKLA) Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna praktika- ja magistrimessil Eesti Kirjandusmuuseumi arhiivide praktika- ja uurimisvõimalusi.

22. veebruaril Eesti-uuringute Tippkeskuse migratsiooni- ja diasporaa töörühma avalikul seminaril “Diasporaauringute teooriad ja metoodikad” esines Anu Korb oma senist tööd tutvustava lühiettekandega.

28. veebruaril pidas Jüri Metssalu loenguid Tõrva Kultuurimajas Mulke talvekoolis teemal “Kohapärimusest ja pärimuspaikadest ning nende uurimise allikatest ja metoodikast Mulgimaa näitel”.

28. veebruaril viis Janika Oras Nõo lasteaias Krõll rahvusvahelise NordPlus Junior koostööprojekti “Viva la Musica!” raames läbi ingliskeelse õpitoa eesti laulumängudest.

1. märtsil tutvustas Lona Päll koos Maarja Holloga (EKLA) Tartu Ülikooli karjääripäeval praktika- ja uurimisvõimalusi Eesti Kirjandusmuuseumi arhiivides.

2. ja 3. märtsil esinesid folkloristide 12. talvekonverentsil “Folkloor ja avalikkus” Voore Puhkekeskuses Mall Hiimäe (Rahvakalendri elust ja elushoidmisest), Anu Korb (Siberi eestlased: kogukond, uurija ja avalikkus) ja Mari Sarv (Rahvaluulekogud avalikkuse teenistuses).

2. märtsil esines Jüri Metssalu Rahvakultuuri Keskuses vaimse pärandi kursusel “Kuidas uurida vaimset pärandit?” loenguga kohapärimuse uurimise allikatest ja metoodikast.

4. märtsil esitles Helen Kõmmus Hiiumaa Muuseumis Kärddlas Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiivi ja Eesti Rahva Muuseumi koostöös välja antud Jegard Kõmmuse kogumikku “Hiiumaa meremees jutustab. Uurimusi ja mälestusi Hiiumaa mereloost I”. Räägiti autorist ja raamatust, kuulati valitud palu raamatust ja üheskoos lauldi tuntud meremeestelaule.

4. märtsil toimunud avaandmete päeval pidas Mari Sarv ettekande Eesti Kirjandusmuuseumi avatud ja suletud andmekogudest (Open & closed data in Estonian Literary Museum). Üritus toimus ühenduse Open Knowledge Eesti haru eestvedamisel Tartu Ülikoolis.

10. märtsil viis Janika Oras Tartu Kristlikus Noortekodus läbi õpitoa Lõuna-Eesti regilauludest.

14. märtsil Eesti Rahva Muuseumis toimunud emakeelepäeva seminaril pidas Mari Sarv ettekande “Kogudepõhise teaduse võimalused ja väljakutsed: Eesti Kirjandusmuuseumi teadustööst”.

26.–30. märtsini osalesid Göttingenis folkloristika ja etnoloogia rahvusvahelise erialaühenduse SIEF 13. kongressil “Ways of Dwelling: Crisis – Craft – Creativity” (Olemise viisid: kriis – oskus – loovus) Ave Goršič ja Astrid Tuisk ühisettekandega rahvaluule kogumispoliitikatest (Collecting policies and (imagined) voices of contributors), Anu Korb ettekandega Siberi eestlaste rahvameditsiini kogumisstrateegiatega (The folk medicine tradition of Estonians of the Minussinsk Region in Eastern Siberia: collecting strategies), Risto Järv enda ja Mairi Kaasiku ühisettekandega elamute tähendusest kahe seto muinasjututüübi näitel (A house in heaven and a house in the woods. Dwellings in the supernatural realm on the basis of two Estonian tale types), Liina Saarlo ettekandega folkloristide välitööpäevikutest 1950. aastatel (*The room was very hot and stuffy...* dwellings in the folkloristic fieldwork diaries of the 1950ies) ning Mari Sarv ettekandega pärimusarhiivide toimimist mõjutavatest teguritest (Performing an archive: aims, interests, ideologies and expectations).

SIEFi arhiivide töörühma juhataja ametikohta jagama valiti Ave Goršič ja Maryna Chernyavska.

25. märtsil toimus Jüri Metssalu juhtimisel Eesti Kohapärimuse Keskuse loengukursuse praktikapäev Tartu mäluasutustes.

26. märtsil oli Aado Lintrop külaline Vikerraadios Hendrik Relve saates “Kuula rändajat”.

31. märtsil esines Jüri Metssalu Pärandkoosluste Kaitse Ühingu 20 tegutsemisaastale pühendatud juubelipeol ettekandega Matsalu ja Vilsandi rahvusparki mälumaastikest.

Märtsis uuris Jüri Metssalu looduslikke pühapaiku Rapla kihelkonnas Alu-Metskülas, Hagudis, Arankülas, Raplas, Jalasel, Riidakul, Iiras, Linnaalustel ja Keo külas.

Risto Järv, Mari Sarv

Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonnas

1.–30. detsembrini 2016 osales osakonna töös Valgevene teadlane Julia Prakofjewa, kes viibis Eestis teadlasvahetuse projekti raames, mida rahastab Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest.

1. detsembrist 2016 **30. märtsini** 2016 viibis Raivo Kalle Inglismaal, Kenti ülikoolis, Biokultuurilise mitmekesisuse keskuses (University of Kent at Canterbury, School of Anthropology and Conservation, Centre of Biocultural Diversity), et täiendada oma antropoloogia ja etnobotanika alaseid uurimismeetodeid.

2. detsembril 2016 pidas Tõnno Jonuks koos Meelis Friedenthaliga konverentsil “Changing senses of sacrality” ettekande “From spindle whorl to lithic amulet – a lithic disc from Rattama, Estonia”.

8. detsembril 2016 tutvustas Renata Sõukand Tallinnas Eesti Loodusmuuseumis Öökulli akadeemias Eesti teetaimi minevikus ja tänapäeval.

12. ja 13. detsembril 2016. aastal korraldasid IUT 20-1 “Eesti kirjandus võrdleva kirjandusuuringute paradigmas” ning CEESI kirjakultuuri ja kirjandusuuringute töörühm Eesti-uuringute Tippkeskuse aastakonverentsi ja Kreutzwaldi päevade 60. konverentsi “Suuline ja kirjalik kultuuris: põimumised ja pörkumised”. Luubi all oli suulise ja kirjaliku teabe vahekorid (Eesti või laiemalt Baltimaade) kultuuris nii ajaloolises plaanis kui ka tänapäeval. Kahel päeval oli kavas 29 ettekannet (kava <https://folklore.ee/CEES/kava2016.pdf>).

Folkloristika osakonda esindasid konverentsil ettekannetega Anneli Baran (Vellerismist eesti traditsioonis – suulise ja kirjaliku piirimailt), Mare Kõiva (Unenäopäevik – kirjalik suuline rahvaluuleliik) ja Katre Kikas (Rahvaluulekogujad H. A. Shults ja J. Pint suulise ja kirjaliku, meenutatu ja unustatu vahel). Nikolay Kuznetsov tutvustas venekeelset väljaannet komi folkloristikast.

Konverentsi toetas Euroopa Liit Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu (Eesti-uuringute Tippkeskus), see on seotud Eesti Teadusagentuuri institutsionaalsete uurimisprojektidega IUT 20-1 ja IUT 22-5.

14. ja 15. detsembril 2016 Eesti-uuringute Tippkeskuse toel korraldatud kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna ning Läti Ülikooli kirjanduse, folkloori ja kunsti Instituudi ja filosoofia ning sotsioloogia instituudi koolitusseminaril “Mission possible” Anneli Baran (Formulaic Language on the Internet), Reet Hiimäe (Urban non-places as sacred places), Katre Kikas (Locality and Diaspora: Dilemmas of Jakob Hurt’s Migrant Co-workers), Liisi Laineste (Refugees and the Internet), Piret Voolaid (A Paremic Glance at Graffiti: Database of Graffiti), Eda Kalmre (Self-created Love Stories in Girls’ Romantic Culture: History and Evolution), Tõnno Jonuks (Greening the religion - how did Estonian religion become a nature religion), Mare Kalda (Back to the past: traditional treasure tales under examination), Mare Kõiva (Visit of Hitler. Touching Self and History) ja Andres Kuperjanov (20 years of electronic publications).

17. detsembril 2016 valmistas ette Raivo Kalle Kuku raadios “Ilmaparandaja” saates eetris olnud loengu rubriiki “Taimetaip”.

20. detsembril 2016 esines Renata Sõukand Eesti Rahva Muuseumis Eesti Teadusagentuuri korraldatud seminaril “Sotsiaal- ja humanitaarteadused rahvusvahelises koostöös. Valikud ja võimalused”.

21. detsembril 2016 meditsiiniantropoloogia konverents “Medica XI: Urijanagemusest komplementaar- ja rahvameditsiinini” (EUTK usundi- ja müüdiuurimise töörühma (Euroopa Regionaalarengu Fond) ja IUT 22-5 toetusel, <http://www.folklore.ee/rl/fo/konve/medicaXI/>). Urijad tutvustasid oma viimase aja uurimusi, materjale ja nende kohta tekkinud hüpoteese, optimaalseid ja uusi ravimisviise ja ka ajaloolise ainestiku analüüsitulemusi. Folkloristika osakonda esindasid ettekandega Mare Kõiva (Antroposofiilise meditsiini kasutamisest 21. sajandi linnamiljööis); Renata Sõukand ja Raivo Kalle (Saialille kasutus Saaremaal: motivatsioon ja allikad) ning Reet Hiimäe (Valuravi: pärimuse, meditsiini ja psühholoogia kokkupuuteid).

2.–12. jaanuarini viibis Renata Sõukand välitöödel Ukrainas.

3.–31. jaanuarini osales osakonna töös Valgevene teadlane Taćciana Marmyš, kes viibis Eestis teadlasvahetuse projekti raames, mida rahastab Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest.

8.–11. jaanuarini osales Reet Hiimäe rahvusvahelise maaturismi projekti “T4T – Tools for Trainers” projektikohtumisel Riias pärimuseksperdina.

11. jaanuaril pidas Tõnno Jonuks palverännuseminaril “Places and processes of pilgrimage, past and present” ettekande “Pagan pilgrimages – some thoughts on Early-Modern Age folk religioon”. Ettekandepäeva korraldas Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakond koostöös Eesti Akadeemilise Usundiloo Seltsi ja Eesti-uuringute Tippkeskuse usundi- ja müüdiuurimise tööruhuga.

14. jaanuaril valmistas Raivo Kalle Kuku raadios ette “Ilmaparandaja” saates eetris olnud loengu rubriiki “Taimetaip”.

1.–10. veebruarini osales osakonna töös Valgevene teadlane Yanina Hrynevich, kes viibis Eestis teadlasvahetuse projekti raames, mida rahastab Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest.

1.–28. veebruarini osales osakonna töös Valgevene teadlane Taćciana Valodzina, kes viibis Eestis teadlasvahetuse projekti raames, mida rahastab Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest.

6. veebruaril pidas Reet Hiimäe Narva kolledžis tutvustusloengu kirjandusmuuseumi töö ja rahvapärимuse uurimise kohta.

17. veebruaril korraldasid Tallinna Ülikool, Tartu Ülikool, Eesti Kirjandusmuuseum, Emakeele Selts ja Eesti-uuringute Tippkeskus Tallinna Ülikoolis konverentsi “Keel on teekond: Diakroonilise ja sünkroonilise keelekäsitluse piirimail”. Kirjandusmuuseumis oli konverentsi põhikorraldaja folkloristika osakonna teadur Piret Voolaid (konverentsi koduleht <http://www.folklore.ee/rl/fo/konve/2017/keel/>).

Varalahnud keeleteadlase Katre Õimu (25. VIII 1970 – 20. VII 2016) mälestusele pühendatud konverentsi toetasid Euroopa Liit Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu (Eesti-uuringute Tippkeskus) ja Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituudi (TÜHI) uuringufond.

Folkloristika osakonda esindasid ettekandega Mare Kõiva (Kuidas maailmad on struktureeritud. Fraseoloogia võimalusi) ja Piret Voolaid (Folkloori lühivormide andmebaasid – keeleteekondade peegeldajad).

18. veebruaril valmistas Raivo Kalle Kuku raadios ette “Ilmaparandaja” saates eetris olnud loengu rubriiki “Taimetaip”.

22. veebruaril oli kirjandusmuuseumis Eesti-uuringute Tippkeskuse (CEES) migratsiooni- ja diasporaauuringute tööruhma avalik seminar “Diasporaauuringute teooriad ja meetodikad”.

23. veebruaril andis Eesti Vabariigi President Kersti Kaljulaid Valgetähe IV klassi teenetemärgi Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna juhtivteadurile Mare

Kõivale, kes on kogunud, uurinud, publitseerinud ja populariseerinud eesti rahvaluulet üle 30 aasta. Tema huvikeskmes on olnud alati ühiskondlikult olulised teemad, nt rahvausund ja mütoloogia. Mare Kõiva on eesti folkloristika serveri www.folklore.ee rajaja, folklooriajakirjade *Mäetagused* ja *Folklore* asutaja ja peatoimetaja. Mare Kõiva on olnud paljude teadusprojektide eestvedaja, alates 2016. aastast on ta 15 uurimisrühmast moodustatud Eesti-uuringute Tippkeskuse (CEES) juht.

24. veebruaril pidas Tõnno Jonuks rahvusvahelisel taaskehastajate rollimängul Saula külas ettekande “Estonia and Eastern Baltic in Scandinavian sagas (and in Early Middle Age sources)”.

28. veebruaril pidas Tõnno Jonuks Eesti meremuuseumis ettekande “Viikingiaegne religioon Skandinaavias ja natuke ka Eestis”.

28. veebruaril pidas Reet Hiimäe Tamme gümnaasiumis tutvustusloengu kirjandusmuuseumi töö ja rahvapärimuse uurimise kohta.

1.–30. märtsini osales osakonna töös Valgevene teadlane Nikolai Antropov, kes viibis Eestis teadlasvahetuse projekti raames, mida rahastab Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest.

2. ja 3. märtsil korraldasid kirjandusmuuseumi folkloristika osakond, Eesti-uuringute Tippkeskus ja Akadeemiline Rahvaluule Selts Jõgevamaal Voore puhkekeskuses eesti folkloristide 12. talvekonverentsi “Folkloor ja avalikkus” (kava ja ettekannete teesid <http://www.folklore.ee/rl/fo/konve/2017/ftk>). Osakonda esindasid ettekannetega Eda Kalmre (Kellele kuuluvad meie ajalugu ja kohanimed? Võnnu näide. Folkloristina haldusreformi keskel), Mare Kõiva (*25 minutid tarkade majas*) ning Liisi Laineste ja Anneli Baran (ühisettekande “Süljest ja südamest. Kujundkõne *Tujurikkuja* (2015) kommentaarides”).

Konverentsi toetasid Euroopa Liit Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu (Eesti-uuringute Tippkeskus TK 145 ja institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele (ASTRA) projekt EKMDHUM), Eesti Teadusagentuuri institutsionaalne uurimisprojekt IUT 22-5, Eesti Kultuurkapital, Hõimurahvaste Programm.

11. märtsil valmistas Raivo Kalle Kuku raadios ette “Ilmaparandaja” saates eetris olnud loengu rubriiki “Taimetaip”.

12. märtsil esines Mare Kõiva Tallinna Kultuurikatlas korraldatud üritusel “Harmoonia päevad” ettekandega “Loitsude värvimaailm Eesti pärimuskultuuris”.

15. märtsil Valga muuseumis kunstniku ja kunstiakadeemia doktorandi Fideelia-Signe Rootsi näitusel ja sümposionil “Naine kui kangelane” esines Mare Kõiva ettekandega “Hiidnaised ja kangelased”.

17. märtsil pidas Reet Hiimäe Tallinnas Eesti Folkloorinõukogu pärimuskultuuri kogemuspõhisel koolitusel ettekande “Folkloor kui mentaalne enesekaitse”.

26.–30. märtsini toimus Saksamaal Göttingenis Rahvusvaheline Etnoloogia ja Folkloori Seltsi (Société Internationale d’Ethnologie et de Folklore – SIEF) kongress, millest

võtsid ettekandega osa folkloristika osakonna teadlased Katre Kikas (A story-dwelling miller in the 19th-century Estonia: Märt Siipsen and the power of writing), Andres Kuperjanov (20 years with Open Access: folklore online), Mare Kõiva (Contemporary city birds and humans), Liisi Laineste ja Anneli Baran (Showing the door: phraseology in internet discussions about refugees in Estonia) ning Piret Voolaid (The new visual life of dialogue jokes in Internet memes).

27. märtsist 1. aprillini oli Renata Sõukand külalisprofessoriks Itaalias The University of Gastronomic Sciences magistriprogrammis.

1. aprillil esines Mare Kõiva Vikerraadios ajaloosarja “Eesti lugu” 500. saates “Valge laev”.

1.–30. aprillini osales osakonna töös Valgevene teadlane Alena Paulava, kes viibis Eestis teadlasvahetuse projekti raames, mida rahastab Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest.

3.-6. aprillini toimus Egiptuses Alexandrias Rahvusvahelise Kehalise Kasvatuse ja Spordi Ajaloo Ühingu (ISHPES) kongress, kus esines Piret Voolaid paneelis “Hero’s and Legends in Sports” ettekandega “Doping Debates around Olympic Champions: Contemporary Mythic Hero as a Tool for Constructing Nationality”.

Teisipäevaseminarid

24. jaanuaril esines Mait Sepp: “Eesti ilmavanasõnad ilmateadlase pilgu läbi”. Ettekandes arutleti pärliraju näitel nende võimaluste ja väljakutsete üle, mida ilmavanasõnad ilmauurijatele pakuvad.

27. jaanuaril esines seminaril Valgevenest pärit külalisuuriija Taćciana Marmyš: “Kohalik identiteet Valgevene külas 19. sajandi lõpust 21. sajandini”. Kõneleja analüüsis kohaliku identiteedi kujunemise ajaloolis-kultuurilist konteksti, kohaliku identiteedi tõlgendust valgevene kirjanduses ning reaktualiseerimise katseid vaimse kultuuri-pärandi abil tänapäeval.

14. veebruaril pidas Taćciana Valodzina ettekande “Haiguse aksioloogilisest staatusest valgevene traditsioonilises kultuuris”. Valgevene külalisuuriija viibis Eestis teadlasvahetuse projekti raames, mida rahastab Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest. Seminari toimumist toetas Euroopa Regionaalarengu Fond (Eesti-uuringute Tippkeskus).

21. veebruaril pidas Meelis Friedenthal Eesti-uuringute Tippkeskuse usundi ja müütide töörühma seminaril ettekande “Maagia varausaja akadeemilistes tekstides”. Seminari toetas Euroopa Regionaalarengu Fond (Eesti-uuringute Tippkeskus).

21. märtsil kõneles seminaril valgevene traditsioonilise vaimse kultuuri tähenduslike elementide kaardistamisest Nikolai Antropov. Teadusvahetuse koostööprojekti rahastab Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest. Seminari toetas Euroopa Regionaalarengu Fond (Eesti-uuringute Tippkeskus).

4. aprillil seminar “Uskumusolenditest tänapäeva lastepärimuses”. Reet Hiimäe otsis vastust küsimusele, kuidas sellist pärimust tõhusalt koguda. Kui representatiivse valimi moodustavad koguja (ja tema sugulaste) jutukad lapsed informantidena, kui võrd on niisugune materjal potentsiaalselt publitseeritav. Tähelepanu all oli ka uskumusolenditega seotud hirmude ja nendesse uskumise vahekord.

Asta Niinemets

Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnas

2016. aasta sügisel salvestati UTTVs kümme folkloristika ja etnoloogia alast videoloengut, mille eesmärk on tutvustada meie erialasid gümnaasiumiõpilastele. Videoloengud on seotud Tartu Ülikooli Moodle'i kursusega “Argikultuuri muutumine”.

15. detsembril 2016 pidas Dr Maria Ines Palleiro (National Council for Scientific Research; Buenos Airese Ülikool, Argentiina) loengu “Rhetoric of threat in belief narratives: from personal experiences to political folkloore”.

15. detsembril 2016 tunnustati 2016. aasta üliõpilaste teadustööde riiklikul konkursi parimaid. Eesti ja võrdleva rahvaluule magister Lona Päll pälvis ühiskonnateaduste ja kultuuri valdkonnas II preemia oma magistritööga “Ökosemiootiline vaade keskkonna modelleerimisele eesti kohapärimuses Kakerdaja rabaga seotud pärimuse näitel”. Tööd juhendas dotsent Ergo-Hart Västrik.

11. jaanuaril palverännu temaatikale pühendatud ettekandepäev “Places and processes of pilgrimage, past and present”. Sümpoosioni korraldas Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakond koostöös Eesti Akadeemilise Usundiloo Seltsi ja Eestiuuringute Tippkeskuse usundi- ja müüdiuurimise töörühmaga.

19.–21. jaanuarini korraldasid TÜ eesti ja võrdleva rahvaluule osakond, TÜ Aasia Keskus ja North Eastern Social Research Centre (NESRC, Guwahati, India) tööpaja “Changes and Continuities in the Religious Landscape of Northeast India”.

6.–14. veebruarini pidas külalisõppejõud dr Valentina Punzi (Napoli ülikool L’Orientale) inglisekeelse loengukursuse “Tiibeti sakraalne geograafia”.

24. märtsil näidati von Bocki maja auditooriumis 212 antropoloogilist filmi Indiale kuuluvate Nicobari saartest ja nende elanikest. Filmi kommenteerisid autorid Richa Hushing ja Rivu Laha.

Liilia Laaneman

Doktoritöö kaitsmine

Reet Hiimäe kaitses 4. jaanuaril 2017 doktoritööd “Folkloor kui mentaalse enesekaitse vahend: usundilise pärimuse pragmaatikast”, mis oli esitatud TÜ kultuuriteaduste ja kunstide instituudi nõukogule doktorikraadi taotlemiseks folkloristika erialal. Juhendaja prof Ülo Valk, oponendid Piret Paal ja Merili Metsvahi.